Rasim Öztekin

İNSAN OLMADAN SANAT OLMAZ

Rasim Öztekin… Birçok filmde farklı bir karakterle karşımıza çıktı. Onun canlandırdığı bütün karakterleri sevdik. Onun karakterleri aynı zamanda kendinin tanımlamasıyla kendisinin birer oyuncağıdır. Birçoğumuz onu en çok Seksenler dizisindeki Fehmi karakteriyle daha fazla sevdik. Kültüre, sanata, tiyatroya ve günlük yaşama dair kendisiyle güzel bir röportaj yaptık.

► Kültür sanat, hayatımızın neresine düşer?

Bu konuda en güzel sözü ve yanıtı Mustafa Kemal Atatürk vermiştir; "Sanat can damarlarımızdan birisidir," demiştir. Dolayısı ile sanat resmen can damarımızdır bizim.

► Dijital yaşam, dijital sağlık, dijital kültür, dijital çağ, dijital gençler... Her şeyiyle dijital bir dünyaya eviriliyoruz. Sizce iyi bir noktaya doğru mu gidiyoruz? Bu yeni yaşam tarzı, kültürü ve insanı zayıflatıyor mu?

Şimdi şöyle bir şey var, bu dijitale doğru gidiş mecburi bir gidiş halini aldı. Hem gereksinim olarak hem de ekonomik

olarak mecburi bir hal. Dolayısı ile bu gidişi durdurmamız imkânsız.
Bu durumun içinde sanat nasıl bir hal alır; sanat dijitalden yararlanır ama sanat dijital olmaz. Çünkü sanat birebir insanla yapılan bir şey. İnsan olmadan sanat olmaz. Dolayısıyla insana sanatı sunarken dijitalden yararlanılabilir ama sanat salt insan tarafından yapılan bir şeydir. Mesela tiyatro… Seyirci olmadan tiyatro yapabilir misiniz? Yapamazsınız. İstediğiniz kadar son teknoloji dijital imkânları kullanın, insan olmadan tiyatro yapamazsınız. Resim yapsan, insan olmadan kime beğendireceksin. Dolayısıyla sanat insansız olmaz ama sanat insana ulaşmak için bir araç olarak dijitalden de yararlanmak zorundadır.

► Komedi diğer türlerden daha zor bir sanat mıdır? Daha fazla mı emek gerektirir? Sizce Türkiye'de az komedi yapılmasının nedenleri nelerdir?

Komedi zor tabi ki. Her ülkenin hatta her bölgenin her yörenin kendine göre bir komedi anlayışı vardır. Hatta her insanın kendine göre bir mizah anlayışı vardır. Dramda duygu tektir ama mizahta duygu tek değildir. Dram çalışırken bir dram dizisi ya da filmi yaparsınız orada verilen temalar bellidir. Ayrılık hüzündür, kavuşma sevinçtir mesela. Mesela çok basit bir örnek; yolda bir kediye bir şey olsa, örneğin araba

Seksenler dizisinde oynadığım Fehmi tipi de yakınımda olan insanların bir karması. Yani Fehmi'de benim babam da var, dayım da var komşumuz Zeki ağabey de var.

çarpsa hepimiz üzülürüz, olayın üzerine gideriz. Ama komedi öyle değil, benim anlattığım bir şey size komik gelebilir, başkasına gelmeyebilir, bana komik gelebilir, size komik gelmeyebilir. Dolayısıyla topluma yönelik komedi yaptığınız zaman herkesin beğenisini almak çok zordur. Bunu birleştirdiğiniz zaman başarılı olabiliyorsunuz. Birleştirmek ne kadar doğru bu da tartışılabilir bir şey. Ticari bir çalışma yapıyorsanız, reyting için dizi yapıyorsanız birleştirmek zorundasınız tabi ki. Ama kendine özgü bir şey yapıyorsan ben bu tarz mizah yapıyorum diyorsan o zaman kendi kitleni oluşturup, ayrıştırıp ona göre bir şey yapacaksın.

► En uzun süre hayat verdiğiniz karakter Seksenler dizindeki Fehmi karakteri. Bu karakterin sizin için ayrı bir yeri var mı?

Yaşamınızda Fehmi karakterini anımsatan birileri bulunuyor mu?

Tabi şimdi 7 seneyi aşkın bir süredir hayatımızda Seksenler dizisi, 7 yıl bir komedi dizisinin devam etmesi zaten çok önemli. Öncelikle Seksenler proje olarak farklı bir proje. Ben seksenler hatta yetmişler çocuğuyum. Dolayısıyla biz bu yılları gördük ve yaşadık.

Seksenler dizisinde oynadığım Fehmi tipi de yakınımda olan insanların bir karması. Yani Fehmi'de benim babam da var, dayım da var komşumuz Zeki ağabey de var. Onların kolajıdır Fehmi, tabi benim de eklediğim bazı şeyler var. Ben Fehmi'yi oynamaktan keyif alıyorum. Oynarken de artık karakterin mantığını oturttuğum için Fehmi buna ne cevap verir, nasıl bir tepki gösterir çok iyi biliyorum.

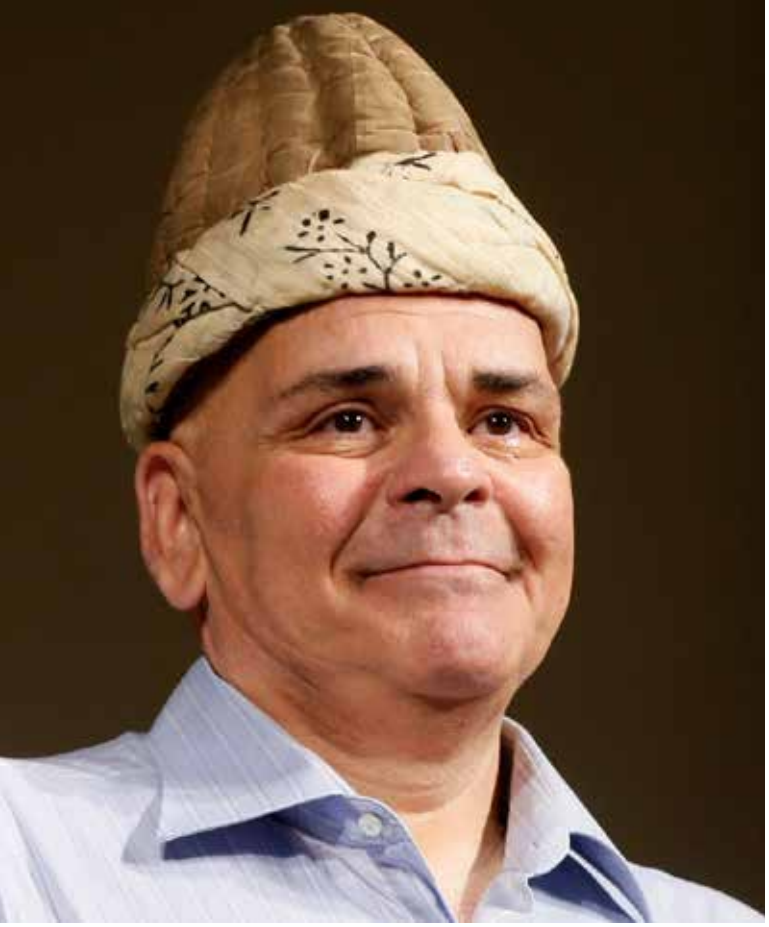

► Ferhan Şensoy'dan sonra kavuk sizde. Okuyucularımıza ve gençlere kavuk geleneğinden biraz bahseder misiniz? Sizden sonraki kavuğun yeni sahibinde hangi özellikleri arayacaksınız? Özellikle kavuğun yeni dönemde bir kadına devredilmesine yönelik kampanyalar var?

Kavuklu Hasan Efendi'nin İsmail Dümbüllü'ye devrettiği, İsmail Dümbüllü'nün Münir Özkul'a, Münir Özkul'un Ferhan Şensoy'a, Ferhan Şensoy'un da bana devrettiği geleneksel bir tarafı var kavuğun.
Kavuğun esas özelliği geleneksel Türk tiyatrosu. Tabi kampanyaları da biliyorum herkes bir isim önerisi falan yapıyor ama bir kere kavuğun birinci özelliği şu: Geleneksel Türk tiyatrosuna hizmet vermiş olmak hatta veriyor olmak.
Ben sağlık problemlerim nedeniyle devredeceğim. Tiyatro oynayamadığım için bu hizmeti veremediğim için devrediyorum. Yoksa ben daha kavuğu alalı dört sene oldu. Aslında kavuğu devretmem ama sağlık sorunlarım sebebiyle tiyatro oynayamadığım için devredeceğim.
Kavuğun yeni sahibinin de geleneksel Türk tiyatrosuna hizmetleri olmalı. Kavuk devri şöyle bir şey değil 'bu seneki komiğimiz bu kişi ona devrediyoruz.' Kavuğun manası anlamı böyle değil. En fazla güldürene en komik olana verilecek bir şey değil kavuk. Kavuğun devredilecek kişide geleneksel Türk tiyatrosuna hizmet veriyor olması gerekiyor. Bu birinci şarttır. Sonraki şart ise bu bayrağı kim daha ileriye taşıyabilir, kim tiyatroya katkılarını sürdürebilir. Bunları göz önünde bulundurmak gerekiyor. Ben hasta olduğum için o bayrağı götüremedim başka bir arkadaşa vereceğim ki benim yerime o götürsün. Bu kişi kadın da olur erkek de olur. Bizim için önemli olan tiyatroya hizmeti.

► Hayal ettiğiniz, yazmayı planladığınız bir film senaryosu ya da bir oyun var mı? Varsa bize biraz bahseder misiniz?

Ben yazmayı ve yönetmeyi değil daha çok oynamayı seviyorum. Dolayısıyla bir oyun yazayım, yöneteyim diye bir tutkum yok. Değişik tipler oynamayı seviyorum.

Zevk aldığım şey ise her oyunda her dizide veya filmde farklı bir tip oynamak. Aynı tipi oynarsam ben sıkılırım, sürekli aynı oyuncakla oynamak gibi gelir bana.

► Onlarca film, onlarca dizi ve sayısız oyunda farklı karakterlere can verdiniz. Bunlar birbirine hiç benzemeyen tiplerdi. Bu karakterleri canlandırırken karakter ile aranızda etkileşim oluyor mu? Siz ona, o da size bir şeyler öğretiyor mu?

Ben farklı tipleri oynamaya çalışıyorum. Oyunculuk bizim oyuncaklarımız, biz oyuncular da büyümemiş çocuklarız. Biz yeni tiplerle oynamaya devam ediyoruz. Nasıl çocukken doktorculuk, polisçilik, kovboyculuk oynardık şimdi de onu ben mesleğimde yapıyorum. Ben oyunculuğa böyle bakıyorum. Sevdiğim bir işten, hobimden para kazanıyorum diye düşünüyorum. Bu nedenle de zevk aldığım şeyi ön plana çıkartmaya çalışıyorum. Zevk aldığım şey ise her oyunda her dizide veya filmde farklı bir tip oynamak. Aynı tipi oynarsam ben sıkılırım, sürekli aynı oyuncakla oynamak gibi gelir bana. Her filmde değişik tipte değişik rollerde oynamaya çalışıyorum. Benim depomda gözlemlerinden dolayı biraz fazla tip vardır. Bir proje geldiğinde gözlemlerine uygun o tipi çıkartırsın, projeye uygun hale getirirsin ve oynarsın. Dolayısıyla her tip benim için bir oyuncaktır, ben de o oyuncakla oynayan çocuğum. :)

► İyi oyuncu iyi oyuncunun yanında mı yetişir? Günümüzde usta çırak ilişkisi eskiden olduğu gibi devam ediyor mu? Etmeli mi?

Usta çırak ilişkisi tabi ki çok önemli. Ama illa ki birinin yanında olmana gerek yok. Senin yaptığın gözlem çok önemli. Bir oyuncuyu sahnede izlersin gözlemlersin bir şeyler alırsın. Benim mesela birçok hocam olmuştur, sahnede izlediğim. O kendisi bilmez bana hocalık yaptığını ama ben ondan eğitim almışımdır. Ondan çok şey kapmışımdır. İzlediğim kişiden yararlanmaya çalışmışımdır. Bu ustam da olabilir benden genç bir arkadaş da olabilir. Gençlerden de öğrenebileceğimiz çok şey var çünkü.

► Tiyatro, sinema veya dizilerde birçok oyuncu ile birlikte oynadınız. Keşke kendisiyle oynasaydım dediğiniz isimler var mı?

O kadar çok var ki, çoğu da maalesef aramızdan ayrılmış durumda. Mesela Yıldız Kenter ile Müşfik Kenter ile Gülriz Sururi ile çok oynamayı çok isterdim. Aklıma gelmeyen aramızdan ayrılmış karşılıklı oynayamadığım bir sürü sanatçılar, hocalarım var. Rast gelseydi de oynasaydım dediğim pek çok kişi var. Halen daha bir sürü yaşayan ve oynamak istediğim sanatçı var. İnşallah ilerde bir şekilde onlarla da buluşuruz.

► Covid-19 virüsü hayatın her alanı olduğu gibi dizi ve sinema dünyasını da etkiledi. "Ev Yapımı" dizisinin bu anlamda dizi sektörüne farklı bir soluk getirdiğini düşünüyor musunuz? Bu durum sizce görsel sanatları gelecekte nasıl etkileyecek?

Ev Yapımı aslında Birol Güven'in çok parlak bir fikriydi. Bu geçiş dönemi için çok güzel bir fikir. Ama dediğim gibi sadece geçiş dönemi için. Hatta proje ilk çıktığında Birol da "Biz bunu yapalım ama bir an önce virüs bitsin gerçek dizimize dönelim," dedi. Dolayısıyla geçici çözüm olarak çok parlak, güzel bir fikir ama inşallah kısa zamanda setlerimize döneriz.

► Çekmeköy2023 Dergisi okurlarına bir mesajınız var mı?

Şunu söylemekte yarar var, gördüğüm kadarıyla herkes Covid-19 salgını bitti gibi davranıyor. Ancak henüz bitmedi. Önümüze daha uzun bir süreç var. Kendimize dikkat edelim mesafelerimizi koruyalım ve maske takmaya özen gösterelim. Virüs çok yakınımızdaymış gibi davranmaya devam edelim. Eğer rahatlar ve önlemlerimizi gevşetirsek bu durum bizi ikinci bir dalgaya götürür ki o da çok kötü olur.
Teşekkür ederim.

Büşra Tosun Yörük